

Norges klatreforbund

Kameratredningskurs

Kursmal

NORGES KLATREFORBUND

Forfatter: Kjersti Gausvik, Odd Magne Øgreid og Stein Tronstad

Sist revidert: mars 2022

Innhold

Innledning.....	2
Hovedmål	2
Målgruppe	2
Rammer	2
Opptakskrav	2
Antall deltakere.....	2
Varighet på kurs	2
Kompetansekrav kursholder	2
Krav til klatrefelt og utstyr	2
Sikkerhet	3
Annet.....	3
Vurdering.....	4
Pensum.....	4
Moduler.....	4
Modul 1 – Selvstudie	4
Modul 2 – Presentasjon og forebyggende arbeid	4
Modul 3 – Knuter	5
Modul 4 – Standplass og rappellfester	5
Modul 5 - Klemknutegang, stabilisering og nedfiring med skadet	5
Modul 5 - Heisesystemer og inn og utkobling på standplass med skadet.....	6
Modul 6 - Flertaulengders rappell med skadet. Travers	6

Innledning

Kameratredningskurset gir deg en innføring i kameratredning som gjør deg i stand til å håndtere uhell og ulykker i fjellet. Kameratredningskurset forutsetter at du har tatt klatrekurs på naturlige sikringer eller har tilsvarende erfaring. Du bør ha god kjennskap til og erfaring med å sette naturlige sikringer og du bør kjenne til taulagsrutiner for klatrelag på ruter over flere taulengder.

Hovedmål

Kameratredningskurset er for de som ønsker å lære seg de vanligste metoder for redning i fjellet. Kurset skal gjøre deltakerne i stand til å håndtere ulike metoder for kameratredning i realistiske situasjoner på egne klatreturer.

NKF anbefaler de som vil bli NF godkjente instruktører 1 lavland/ høyfjell å ta dette kurset i før de søker om forhåndsgodkjenning metodekurs klatring.

Målgruppe

Målgruppen er medlemmer av klatreklubber som ønsker å lære seg de vanligste metodene for redning i fjellet. Medlemmer av klatreklubber som ønsker å bli NF klatreinstruktør 1 lavland/høyfjell.

Rammer

Opptakskrav

- **Alder:** Deltakere må fylle 16 år det året kurset skal tas. Deltakere under 18 år må ha foresattes samtykke for å delta på kurset. Det er arrangørens oppgave å påse at deltakere har skriftlig samtykke fra foresatte.
- **Erfaring:** Dette er et kurs for viderekomne klatrere og de som planlegger å bli instruktører. Deltagere må ha minimum 2 års erfaring med leding på naturlige sikringer ute i ulike områder. I tillegg må de ha generell friluftserfaring, være i stand til å ta ansvar for seg selv og andre under ulike vær og føreforhold.
- **Ferdighet:** Deltagerne må ha erfaring fra leding på naturlige sikringer på ruter.

Antall deltakere

- Maksimum 6 deltakere pr. instruktør.

Varighet på kurs

Kurset har en varighet på 18 timer, to timer er selvstudie og 16 timer praksis med kurslærer, fordelt på minimum to dager. Denne kursmalen er tilpasset å holde kurset på to dager. Det er selvsagt mulig å gjennomføre kurset annerledes, men vi anbefaler at temaene gjennomgås i den rekkefølgen som denne kursmalen legger opp til.

Forslag til gjennomføring:

Modul 1 – gjennomføres før oppstart på kurset

Modul 2-4 – gjennomføres første kursdag

Modul 5- 6 - gjennomføres siste kursdag

Kompetansekrav kursleder

En instruktør med en av disse godkjenningene kan være kursleder på instruktørkurset:

Kameratredningskurs

- klatreinstruktør 1 lavland
- klatreinstruktør 1 eller 2 høyfjell
- fjellkursleder

Krav til klatrefelt og utstyr

Klatrefelt:

- Kurset holdes utendørs på en klippe i lavlandet.
- Klippen må ha gode naturlige sikringsmuligheter, samt gode muligheter for standplass på toppen og i bunnen av veggen.
- Rutene på klippen må være samlet slik at flere taulag kan jobbe innenfor et avgrenset område for at kursleder lett kan ha oversikten.
- Det må være egnet plass for kursleder til å demonstrere de ulike metodene slik at deltakerne lett ser hva som blir gjort.

Utstyr

Utstyr deltakere:

- Hjelm
- Sittesele
- Klatresko
- Fire låsekarabinere.
- Fire vanlige karabinere.
- Taubrems, som kan benyttes i guidemodus
- Tre klemknoteslynge 5-6 mm diameter, 30 cm lengde
- To langslynge (120cm) og en langslynge (60cm)
- Nøttepirker

Felles utstyr:

- Ett halv tau per deltaker. Eller et heiltau per taulag.
- Et godt utvalg av sikringsmidler og forlengerslynger.
- Et par utlikningslynger til å bygge slyngestandplass.
- Ett heltau til «instruktørtau» (helst statisk) per taulag, samt et par taubeskyttere til dette.
- Førstehjelpsutstyr

Sikkerhet

Klatreklubber som tilbyr organiserte klatrekurs til medlemmer, må ha et HMS-system. Alle instruktører skal ha førstehjelpsutstyr tilgjengelig.

- Kurslederen har ansvar for å vurdere sikkerheten ved klatreklippen
- Kurslederen har også ansvar for å vurdere sikkerheten ved utstyr som brukes under kurset.
- Kurslederen har ansvar for fortløpende vurdering av risiko og sikkerhet underveis i kurset og skal om nødvendig gjennomføre tiltak for å redusere risikoen.
- Ulykker, nestenulykker og farlige situasjoner som oppstår på kurset, skal rapporteres til den som har engasjert kurslederen til å holde kurset. De skal også rapporteres i NKFs ulykkesdatabase.

Annet

Det skal gjøres en felles evaluering av hver kursdag. Den skal fungere som et felles forum med fokus på å veilede deltakere og vurdere gjennomføringen av dagen.

Vurdering

Kurset er ikke kompetansegivende, gis det ikke bestått eller ikke bestått.

Gjennomføringen av kurset er en stor fordel for de som planlegger å bli Klatreinstruktør 1 lavland/høyfjell.

Pensum

Grimeland, Geir (2014). Kameratredning for klatrere. Akilles. Oslo

Moduler

Modul	Hva	Timer instruksjon	Egen studie	Totalt antall timer
1	Selvstudie		2	2
2	Presentasjon og forebyggende arbeid			
3	Knuter	2		2
4	Standplass, rappellfester ved kameratredning	3		3
5	Klemknutegang, stabilisering og nedfiring av skadperson	3		4
6	Heisesystem. Inn og utkobling av standplass	4		3
7	Flertaulengders rappell med skadperson. Redning på travers	4		4
Timer totalt		16	2	18

Modul 1 – Selvstudie

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren få en teoretisk tilnærming til de relevante teknikkene og knutene som brukes ved kameratredning. Deltakeren forventes å sette seg god inn i pensum i forkant av kurset.

Gjennomføring

- Selvstudie før oppstart på kurset 2 time.

Kompetansemål:

- Kan knuten til sikring av klatretau, skjøteknuter, utligningsknuter, klemknuter og mariners knute.
- Ha teoretisk forståelse av teknikker som brukes til kameratredning.

Modul 2 – Presentasjon og forebyggende arbeid

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren får en kort presentasjon av innholdet og oppbyggingen av kurset. Deltakeren skal også få informasjon om risiko forbundet med å delta på kurset. Videre skal de få kjennskap til forebyggende arbeid og risiko- og konsekvenstenkning i forhold til klatring i fjellet. Samtidig skal deltakerne få grunnleggende kjennskap til den etablerte redningstjenesten i Norge, og hvilke førstehjelpstekniske problemstillinger vi kan møte i en kameratredningssituasjon.

Gjennomføring

Praksis – 1 timer

Kompetansemål

- Kjennskap til forebyggende arbeid og risiko- konsekvenstenkning i forhold til klatring i fjellet
- Kjenne til den alpin fjellredningstjeneste
- Kjenne til førstehjelpstekniske problemstillinger

Modul 3 – Knuter

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren få en praktisk gjennomgang av knuter som er relevante for kameratredning. Deltakere skal ha lært seg disse knuten i modul 1 av kurset, så dette er en rask gjennomgang av knuten og

Gjennomføring

Praksis – 1 timer

Kompetansemål

- Kan knuten til sikring av klatretau, skjøteknuter, utligningsknuter, klemknuter og mariners knute.

Modul 4 – Standplass og rappelfester

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren få lære å lage standplasser og rappelfester som er hensiktsmessige og sikre i en kameratredningssituasjon. Deltagerne skal også lære de nødvendige teknikker for å frigjøre seg fra standplass når denne er belastet

Gjennomføring

Praktisk – 3 timer

Kompetansemål

- Kan lage standplasser med tanke på en kameratredningssituasjon.
- Kan lage egnede rappelfester til bruk ved kameratredning.
- Kan avbinding av taubrems
- Kan frigjøring fra standplass, både ved lede- og andremannssituasjon.

Modul 5 - Klemknutegang, stabilisering og nedfiring med skadet

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren lære klemknutegang. Deltagerne skal også lære å stabilisere en skadet person tilfredsstillende og kjenne til de ulike metoder for nedfiring med skadet person.

Gjennomføring

Praktisk – 3 timer

Kompetansemål

- Kan klemknutegang
- Kunne omkobling fra klemknutegang til rappell og motsatt.
- Kjenne til ulike løsninger for stabilisering av skadet person i en fjellvegg.
- Kjenne til nedfiring ved siden av skadet, på tvers over lårene og mellom beinene

Modul 5 - Heisesystemer og inn og utkobling på standplass med skadet

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren få lære heisesystemer som er nødvendige i kameratredning. De skal også beherske de teknikker som er nødvendige for å koble en skadet inn og ut av standplass mens den skadde henger i selen, på en skånsom og sikker måte.

Gjennomføring

Praktisk – 4 timer

Kompetansemål

- Kjenne til ulike metoder og systemer for heising
- Kjenne til inn og utkobling på standplass med skadet

Modul 6 - Flertaulengders rappell med skadet. Travers

Modulens innhold

I denne modulen skal deltakeren få gjennomføre rappell over flere taulengder med skadet person på en sikker og effektiv måte. Deltagerne skal også gjennomføre forflytning av skadet person over travers.

Gjennomføring

Praktisk – 4 timer

Kompetansemål

- Kjenne til rappell med skadet over flere taulengder.
- Kjenne til forflytning på travers